

gaaer til Statsgjældens Forrentning og Afbetaling. Vi kunne formelt nægte dette, men vi kunne ikke ophæve Statens Forpligtelse, og vi kunne ikke ved at sige, at vi ikke ville anvise en Sum til at udbetale Renterne af den udenlandske Statsgjæld, lægge den mindste Hindring iveien for, at Domstolene tilkjende den Mand, der kommer og præsenterer en Obligation, at han skal have sine Renter og, hvis Obligationen er opsigelig og er opsagt, at han skal have sin Kapital, thi Forpligtelsen til at betale er da tilstede. Jeg skal ikke forbyde mig i Betragtninger over, hvad der vilde blive Tilfældet, hvis Lovgivningsmagten nægtede Midlerne til at efterkomme Statens Forpligtelser, men jeg skal kun fastholde dette, at hvad der er Forpligtelse afgjøre Domstolene i en Strid imellem Staten og en privat Mand, ligesaa vel som de afgjøre det i en Strid imellem to private Mænd. Det tror jeg ikke, der kan være Tvivl om. Det er et Grundlag for alt konstitutionelt Liv, at man ikke forrykker Retsfundamentet.

Brock: Jeg skal med Hensyn til det Spørgsmaal, som nu er blevet forhandlet, i Et og Alt slutte mig til den høitærede Landsthingsmand, der sidder tæt her ved min Side (Madvig). Jeg er fuldstændig enig med ham i, og har allerede tidligere udtalt det, at vi ved Afgjørelsen af det Spørgsmaal, som vi idag kaldes til at afgjøre under Finantslovens Behandling, ikke kunne binde Domstolene, forsaavidt de maatte komme til en anden Opfattelse end Thinget. Den formelle Erindring, som den ærede Landsthingsmand, der sidder foran mig (Carlsen), hentedede fra Grundlovens § 52, vil han dog vist indrømme i det Høieste kan medføre den Virkning, at en Embedsmand, der ved en Domstol har faaet tilkjendt sig den fulde Gage, som tilkom ham efter Rettens Fortolkning, ikke faaer sin Gage i det løbende Finantsaar, men først i det næste, thi det turde man dog kunne være fuldt forvisset om, at til alle Tider vil Landets lovgivende Repræsentation anerkjende som en Grundsætning, der er lige saa hellig som noget Bud i Grundloven, at Domstolene ere endelige Afgjørere af Retsspørgsmaal, selv hvor en Privatmand

staaer ligeoverfor Staten. Vi skulle] altfaa ikke idag i den Forstand endeligt afgjøre det Spørgsmaal, som foreligger for de tre Embedsmænds Bekommende, hvem Justitsministeren mener, at det Dotum, som er faldet i det andet Thing, er gaaet for nær — at de dermed ville have at rette sig efter Finantslovens Bud og ikke muligens ved Domstolene kunne faae et andet, virkelig endeligt Resultat. Den høitærede Finantsminister vil vistnok i ethvert Fald bele min Formening om, at de kunne lade Domstolene prøve Spørgsmaalet. Men Finantslovens Bud vil kunne gjøre det til en Nødvendighed for disse Mænd at tye til Domstolene for at erholde, hvad Lovene tillægge dem, og netop derfor er jeg af den Mening, at vi maae være meget forsigtige og vel erindre, at vi staae her ligeoverfor en Lovtext paa samme Maade som den, hvorpaa Dommerne er en Lovtext hellig; de have ikke Berettigelse til at kritisere Indholdet og sige: Det stemmer ikke med vore Anskuelser om Forholdets retfærdige Ordning; skulde vi have skrevet Loven, da havde vi skrevet den ganste anderledes. Nei, Dommerne sige: Saaledes er nu Loven skreven, og vi have ikke Andet at gjøre end at underordne os den og give den Anvendelse. Vi her i Salen, der ere Lovgivere, ja, vi kunne tage Sagen paa en anden Maade; vi kunne stille et Forslag til en Forandring af § 4 i Lønningsloven af 19de Februar 1861, men indtil den er bleven forandret ved en ny Lov, bør den være en hellig Text for dem, der i Henhold til denne Text skulle i Finantsloven indskrive Lønningerne for de paagjældende Embedsmænd. Derom er jeg forvisset, at den ærede Landsthingsmand, som sidder ved Siden af mig (Madvig), vil være fuldkommen enig med mig. Jeg tror ikke, at hans almindelige Bemærkninger, som det forekom mig, at han rettede imod mit Foredrag, kunne finde nogen Tilnytning i et eneste Ord i samme. Jeg er mig idetmindste ikke bevidst at have givet ham Foranledning til saadan Tro. Jeg skal imidlertid tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger ved den Fortolkning, som han meente skulde være den rette Fortolkning af Lønningsloven af 19de Februar 1861 § 4.